

ક રી મા
આ
મા એ ની .

મુંબઈ,
અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી “જોમ પ્રાઈંગ” પ્રેસમાં
અપીયું છે.

૧૮૭૩

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

(ગુજરાત કોપીરાઈટ વિભાગ)

અનુક્રમાંક ૬૩૦ કિંમત

ગ્રંથનામ ઈસીઝ, લા. મા. બૈલી.

વર્ગાંક

ક રી મા

આ

મા એ ની .

મુંબઈ,

અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી “જ્ઞાન પ્રાદીપ” પ્રેસમાં

છાપાયું છે.

૧૮૭૩

Q31175
Q31175
Q31175

530

દી બા યો .

જાના ગીરદસતથી આપણા નામીયા પુરાતમ
 વતન ઈરાન છોડીને હીંદુસ્તાનમાં આપણે મુકામ કી
 ધો તે વાતને આજે બારસો વરસ વહી ગયાંછે. વતન
 છોડીડી તેની સાથે, બરાબર બોલીડીતો, આપણે આપણા
 પાક જરથોશ્તી મજબ શીવાય સરવે છોડીડી, અને બધું
 તો રહ્યું પણ આપણી અસલ ભાષા શરસી તે તજને
 ગુજરાતી પકડીઆથી આપણને કંઈ થોડો ટોટો થયો
 નથી. કે ભાષાનો અભીઆશ આપણા દસતુરો તેમજ
 બીજાઓ આગલા વખતમાં થીક કરતા હતા પણ જેમ
 જેમ ઈંગરેજનો પ્રેલાવો વધતો થતો ગયો તેમ તેમ કે
 નો અભીઆશ ઘટતો ચાલ્યો. પણ હાલમાં ખુશી
 થવાને કારણે કે કે નામીચી ભાષાને મુબઈની ચુની
 વરસતીની પરીખશામાં દાખલ કરવાથી ફના બે
 મુલા જવેરેથી આપણા જીવાનીઆ ઘણું દરમજ પાછા
 વાકેશ થશે. સેકશાદી નામના પરખીયાત શરસી સાહેરે
 'કફી-૧' નામનું પુસ્તક રચીડીછે તે કે ભાસાના ઊમદા
 રતના માનું કેક રતનછે. લગભગ ૬૦ વરસની વાત ઊપર
 કેક જરથોશ્તી શેઠની ખાઈશથી કરીમાનો ગુજરાતીમાં
 બેલ સાથે તરજુમો છાપવામાં આવીઓ હતા. તે પુસ્તક
 હાલમાં મલી શકતું નથી તેથી આપણા તોળાના
 કેક અકાબર સાહેબની ખાશ પ્રમાણથી અને તેવનના
 તથા બીજી સખી વજુદ ગરસથોના આશરો તળે આ
 ચોપડી ઘણાકેક સુધારો સાથે છાપીછે. અને આશા રા
 ખવામાં આવેછે જે કેમાં જે કંઈ ભુલ ચુક નજર આવે
 તે ઊપર રેમ દીલી વાંચનારે દરગુજર કરવી.

કરીમા બા માયેની.

ખેત. { કરીમા બે બખશાએ બર હાલે મા,
કે હસતીમ અસીરે કમદે હવા.

માફીની—એ ખાદા તું મારી હાલત ઊપર બખશોશ કર,
સબબકે હું લોભના શંદામાં પ્રસેલો છોડી. એ
ટલેજે સાહેર તે કરીમે દાદગરને અરજ ગુ
બારેછે કે આફિ શંની ફુનીઆમાં આદમી લો
ભના દરીઆમાં ગરક થકિલોછે તેની અંદરથી
તું તેને બહાર કહાડ.

ખેત. { ન દારીમ ગએર અઝ તો પ્રીઆદ રસ,
તોઈ આસીઆંન રા ખતા બખશો બસ.

માફીની—તારા વતરોગે હમારી પ્રીઆદ સાંભળનાર કોઈ
નથી, સબબ તું ગુનેહગારોના ગુનાહનો માફ
કરનારછે અને બસ, ઈઆને તું વગર બીજો
કોઈ હમોને છોડવનાર નથી.

ખેત. { નેધેદાર મારા જે રાહે ખતા,
ખતા દર ગોઝારો સવાબમ નોમા.

માફીની—હમોને ગુનાહના રસતાપરથી સંભાળી રાખ,
ઈઆને દુર ચલાવ, હમારો ગુનાહ માફ કર
અને નેક રસતો દેખાડ.

દર નમ્મતે પયોગમખર સલ અલાહે.
અલયોહે વ સલમ.
પેગમખરની તારીફ, તેના ઊપર ખોદાઈના
આશીરવાદ અને સલામ હોજો.

ખેત. { ઝખાન તા ખોવદ દર દેહાંન જાયોગીર,
સનાયો પયોમખર ખોવદ દેલ પગીર.

મીડની—ઝાંહાંસુધી જીલ મોહોડામાંછે, તાંહાંસુધી પે
ગમખરની વખાણ કરવી દીલ પસંદછે.

ખેત. { હખીખે ખોદા આશરે અમખીઆ,
કેહુ અરશે મજદશ ખોવદ મોતકા.

મીડની—તે પેગમખર ખોદાનો દોશત અને કુલ પેગમ
ખરોથી મોટોછે, અને નવમુ આસમાન તેની
ખેઠકછે.

ખેત. { સવારે જોહાંગીર ચકરાન ખોરાક,
કેહુ ખોગઝશત અઝ કરારે નીલી રેવાક.

મીડની—ખોરાક નામના ચકરાની જાતના ઘોડાનો દુની
આને જીતનાર સવાર બધા આસમાન પસાર
કરી ગયો, ઈઆને મુસલમાન લોક કહેછેકે મ
હમદ પેગમખર ખોરાક નામના ઘોડાપર સવાર
થઈને નવ આસમાન ચોલ'ગી ગયો; જેને
આરખી લાસામાં મેહરાજ કહેછે.

ખેતાખખે નક્સ
પોતાના જીવને નસીહત કરેછે.

ખેત. { ચેહેલ સાલે ચોમરે અઝીઝત ગોઝશત,
મેઝાજે તો અઝ હાલે તેક્લી નગશત.

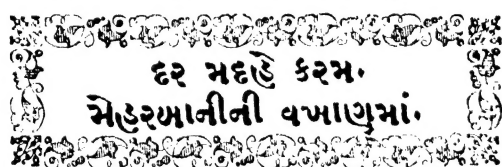
માર્કીની—શેખશાહી પોતાના જીવને કહેછેકે તારી પીઆ
હી ઊમરના ચાલીશ વરશ ગુજરી ગયાં તોપણ
તારો સવભાવ અચપાણી હાલતમાંથી ફરવા ચા
નથી ઈઆને તારામા હજુર અચગીનો ભાગ
વધતોછે.

બેત. { હમેહ બા હવા ગો હવસ સાખતી,
{ દમીઆ મસાલેહ નયર દાખતી.

માર્કીની—તેં કે અધાં વરશ લોખને લાલચમાં ગુમાવીઆ
અને કેક પળખી નેક કામમા ધેઆન આપીડી
નહી.

બેત. { મકોન તકીએહ બર ચોમરે નાપાએદાર,
{ મબાશ ઈમન અઝ બાઝી એફઝગાર.

માર્કીની—તારી નાપાઈદાર ઊમર ઊપર તકીએા ના કર
ઈઆને ભરોસો ના રાખ અને આ મકર ભ
રેલા જમાનાના ફરેઅથી તું નચીંત ના રહે.

બેત. { દેલા હરકેહ બેનહાદ ખાને કરમ,
{ બેશોદ નામદારે જેહાંને કરમ.

માર્કીની—કે દીલ જે કોઈકે મેહરબાનીનો ખુમચો ધરેઓ
તે અખશીશની જેહાંનમાં નામદાર થયો ઈ
આને અખશોશ કરનારનું દુનીઆમા નામ ની
કળેછે.

બેત. { કરમ નામદારે જેહાંનત કોનદ,
{ કરમ કામગારે અમાનત કોનદ.

માર્કીની—મેહરબાની તુંને દુનીઆમાં નામદાર કરેછે અ
ને મેહરબાની તુંને હમેશાં સુખી રાખેછે.

ખેત. { વરડિ કરમ દર નેહાંન કાર નીસત,
વજન ગરમતર હીચ ખાઝાર નીસત.

માફની—મેહેરબાની જેવું દુનીઆમાં સાડ કામ બીજી કંઈ નથી, અને કે કરતાં વધારે ગરમ બનાર બી જી કંઈ નથી, ઈઆને મેહેરબાનીની લોકોને ભારે ઊલત હોયછે.

ખેત. { કરમ માયે એ શાદમાંની બોવદ,
કરમ હાસેલે ઝેનદગાની બોવદ.

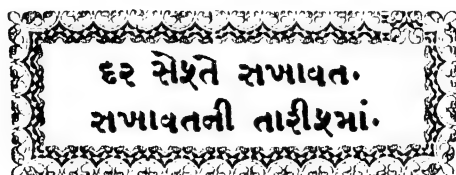
માફની—મેહેરબાની ખુશી ખુશાળીની પુછછે, અને મે હેરબાનીથી જીંદગી હાસેલ થાયછે ઈઆને ઊ મર વધેછે.

ખેત. { દેલે આલમી અઝ કરમ તાઝદાર,
નેહાનરા બે બખશોશ પોર આવાઝેહદાર.

માફની—આલમનું દીલ મેહેરબાનીથી તાજી રાખ અને નેહાનને મેહેરબાનીથી આવાજ ભરેલી રાખ, ઈઆને મેહેરબાનીથી તાઝ નામ દુનીઆમાં ખુ બી ભરેલું રાખ.

ખેત. { હુમેલ વકત શોદર કરમ મોસતકીમ,
કે હસત આશરીન'ન દોહે જાન કરીમ.

માફની—તમામ વખત મેહેરબાનીના કામમાં મજબુત ર હે સા વાસતે જે જાનનો પેદા કરનાર બખશોશ નો કરનારછે.

ખેત. { સખાવત કોનહ નીક બખત એખતીઆર,
કે મરદ અઝ સખાવત શવદ બખતીઆર.

(૫)

માર્કીનો—જે કોઈ નેકબખત ઈઆને ભાડિગવાંન હોયછે તે સખાવત કરેછે, સા વાશતે જે મરદ સખાં વત કીધાથી ભાડિગવાન થાયછે.

બેત. { બે લોતશે સખાવત જેહાંનગીર બાશ,
દરક લીમે લોતશે સખા મીર બાશ.

માર્કીની—મેરબાની અને સખાવતથી જેહાનનો છતનાર થા અને મેરબાની તથા સખાવતના મુલકમાં અમીર થા.

બેત. { સખાવત બોવદ કારે સાહેબ દેલાન,
સખાવત બોવદ પીશહુ એ મોક બેલાન.

માર્કીની—સખાવત કરવી કે સાહેબદેલ લોકોનુ કામછે અને સખાવત કરવી કે ભાડિગસાળી લોકોનો પેશોછે.

બેત. { સખાવત મેસે કે બરા કીમીઆ સત,
સખાવત હમેહુ દરદ હારા દવા સત.

માર્કીની—સખાવત કીતાઈલાં તાંબાનુ કીમીછે ઈઆને જેમ કીમીઆગર તાંબાનુ સુનુ કરેછે તેમ સખાવત ઈનશાનને જેમ આપેછે અને સખાવત તમાંમ દરદનો દારૂછે.

બેત. { મશો તા તવાન અઝ સખાવત બરી,
કેહુ ગુએ બેહી અઝ સખાવત બરી.

માર્કીની—જાંહાંસુધી તારેથી બને તીઆં સુધી સખાવત કરવાથી કંતાળતો ના ઈઆને પાછો હઠતો ના, કારણકે નેકીનો બુટો ઈઆને તાજ સખાવત કીધાથીજ નુ છતશે.

દર મઝમઝત એ બખીલ.

બખીલને ઠપકો.

બેત. { અગર ચરખ ગરદદ બે કામે બખીલ,
વર ફિકાલ બાશદ ગોલામે બખીલ.

માફીની—અગર બખીલની મોરાદ પરમાણુ આસમાન
ફરે ઈઆને જેમ બખીલ આહે તેમ થાય, અ
ગર નસીબ બખીલનો ગોલામ થઈ રહે.

બેત. { અગર દર કફશ ગાંજે કાઝન બોવદ,
વગર તાબેઅશ રોબએ મસકુન બોવદ.

માફીની—અને અગર તેના હોથમાં કાઝનનો ખળનો
હોથ અને અગર તેના તાફીઆમાં ચોખ્ખો
મુલક હોય.

બેત. { ને અરઝદ બખીલ આન કેહ નામશ બરી,
વગર રૂઝગારશ કોનદ આકરી.

માફીની—અગર જમાનો તે બખીલની સેવામાં રહે તોપણ
તારે તેજુ નામ લેવું સગવર નથી.

બેત. { મકોન અલતે શતી બે માલે બખીલ,
મબર નામે માલો મનાલે બખીલ.

માફીની—તું હરગેઝ થઈ બખીલના માલ મતાની દર
કાર ના કર અને બખીલના માલ મતાણુ નામ
ના લેતો.

બેત. { બખીલ અર બોવદ ગાહેદ બેહરો બર,
બેહેશતી નબાશદ બે હોકમે ખબર.

માફીની—બખીલ અગર દરીઆ અને ખુશકીનો પરહે
જગાર હોય, પણ કેતાબના હોકમ મુજબ તે
બેહેશતમાં નહીં બાય.

મેત. {અખીલ અરચેહ આશહ તવંગર બ માલ,
{ખિખારી ચો મોક્ષેસ પુરહ ગુશ માલ.

માર્કીની—અગર અખીલ માલથી તબંગર હોય, તોપણ
ગરીબ મીસકીનની માથક ધકેલા ખાઈ.

બેત. { સખીઆંન જે અમવાલ બર મી પુરંદ,
અખીલાંન ગમે સીમોતર મી પુરંદ.

મકિની—સખી લોક પોતાના માલથી રૂળ ખાકિ છે ઈઆ
ને શકિદો મેલવે છે અને બખીલ સુના રૂપાંનો
ગમ ખાકિ છે સા વાસતે જે રૂપને મારો માલ
તથા જરૂર ખરચાઈ અથવા લુપ્તાઈ.

६२ श्रेष्ठे तवाज्जो.
नम्रवानी तारीशमां.

भित. (दिल्लोअर तवागो कोनी डिभतीआर,
 शिवद भलके दुनीआ तोरा दुसतदार.

મકિની—કે દીલ અગર નમધુ તુ' અખતીઆર કરેતો.
કુલ ફનીઆના લોક તારા દોસતદાર થાકે.

બેત. { તવાળો કોનદ હરકેહ હરાત આદમી,
 { નમીબદ ઝે મરદામ બંગોઝ મરદોમી.

મહિની—જે કોઈ આદમી હોયછે તે નમનતાઈ કરેછે
 ઈઆને નમનતાઈ કરવી આદમીને ઘટેછે આ
 ને ઈનસાંનને નમવાની ઈનસાનીઆત વગર
 બીજી કંઈ જોખ દેતું નથી. ઈઆને નમનતાઈ
 થી માણસ બીરાજેછે.

બેન. {તવાળો બાવડ હોરમત અશ્રમ કિતો,
{કોનદ દર બેહશતે બરીન જા કિતો.

માર્કીની—નમણુ તારી હોરમત ઈઆને યુજોરગીને વધાર
નારછે અને નમણુ સૌથી ઊંચા બેહેશતમા
તારી જગા કરેછે ઈઆને મુઆ પછી તુને ઊં
ચુ બેહેશત મલેછે.

બેત. { તવાજો ઝીઆદત કોનદ જાહરા,
કેહુ અઝ મેહુર પર તયો બોવદ માહરા.

માર્કીની—નમણુ મરતયાને જીઆદા કરેછે, જે મીસાલે કે
આશ્તાબથી માહતાબને રોશનીછે. ઈઆને ન
મણુ આશ્તાબ મીસાલેછે અને મરતયો માહ
તાબ મીસાલેછે. તે નમવાના આશ્તાબથી મર
તયાના માહતાબને રોશની પોહોચેછે.

બેત. { તવાજો કલીદ દરે જ'ન તસત,
સરફરાઝી ચો જાહરા ઝીનતસત.

માર્કીની—નમણુ બેહેશતના દરવાજાની કુંચીછે, અને ન
મણુ બોજોરગી તથા મરતયાનો સાગુગારછે.

બેત. { તવાજો અઝીઝત કોનદ દર જેહાન,
ગેરામી શવી પીશે દેલહા ચુ જાન.

માર્કીની—નમણુ જાંહાંનમાં તુને પેઆરો કરે અને આ
થી તુ લોકો આગળ જીવની માફક પેઆરો થશે.

બેત. { કસીરા કેહુ ગરદન કસીદર સર અસત,
તવાજો અઝુ આશ્તન યુશતર અસત.

માર્કીની—જે કોઈ દાલતમંદ તથા મોટા લોકછે તે લોકોને
નમણુ સજાવરછે.

બેત. { કસીરા કેહુ આદત તવાજો બોવદ,
જે જાહો જલાલશ તમતો બોવદ.

માર્કીની—જે સખશને નમવાની આદત હોય તે સખશ
દાલત અને મરતયાથી શરદિયા પામે.

(૯)

ખેત. { તવાળો મદાર અઝ ખલાએક દરીગ,
કે ગરદન અઝાન અર કશી હમચુ તીગ.

મકિની—આલમના લોકથી નમવું છુપું ના રાખ, શા વા
સતે જે નમવાથી તું તલવારની મીસાલે ગરદ
ન ઊંચી ખેચશે ઈઆને યુઝરોગી પામશે.

ખેત. { તવાળો કોનદ મરદરા સરશરાઝ,
તવાળો ખોવદ સર વરાન રા તેરાઝ.

મકિની—નમવું માણસને સરશરાઝ ઈઆને મોટો કરે
છે અને નમવું સરદારોનો સાણગાર છે.

ખેત. { તવાળો કોનદ હુશમદે ગોઝીન,
નેહુદ સાખે પોર મીવેહ સર અર ઝમીન.

મકિની—જે કોઈ ઘણા દાનાવ હોય તે નમવું અખતીઆ
ર કરે, જેમ મેવા ભરેલી દાંખલી ભારથી પોતા
તું સર ઝમીન ઊપર નાખે છે ઈઆને વાંકી વ
ળી જાડે તેમ વધારે અકળમદ આદમી ઘણા
નમે છે.

ખેત. { તવાળો જે ગરદન શરાઝાન નેકુસત,
ગદાગર તવાળો કોનદ યુઈએ ઊસત.

મકિની—મોટા લોકને નમવું ઘણું ખેહતર છે, અગર
ગરીબ નમે તેતા તેની ખસલત છે.

ખેત. { તવાળો ખોવદ માઈઅએ દુસતી,
કે આલી ખોવદ પાઈઅએ દુસતી.

મકિની—નમવું દોસતીની પુછ છે, કે નમવાથી દોસતીનો
મરતખો ઘણા યુલદ થાકે છે.

દર મઝમતે તકબોર.
મગરૂરીના ધીકકારમાં.

બેત. { તકબોર મકોન ઝીનહાર એ પેસર,
કે રૂઝી ઝ દસતશ દર આઈ બસર.

મહિની—કે છોકરા હરગેઝ થાઈ તકબોરી ઈઆને ગરૂ
રી ના કર સબબ કે એક દહાગે તકબોરીના
હાથથી તું ઠોકર ખાશે.

બેત. { તકબોર ઝેદાના બોવદ નાપસંદ,
ગરીબ આગ્યેદ ઈન મઅની અઝહુશમંદ.

મહિની—તકબોરી કરવી દાનાવ લોકને નાપસંદ છે અને
કે વાત દાનાવોને અજબ લાગે છે.

બેત. { તકબોર બોવદ આદતે બાહેલાન,
તકબોર નેઆઅદ ઝેસાહેબ દેલાન.

મહિની—તકબોરી કરવી બાહેલ ઈઆને નાદાન લોકોની
ટેવ છે જે કોઈ બુબોરોગ લોક છે તે તકબોરી
નાહી કરે.

બેત. { તકબોર અઝાઝીલ રા ખાર કરદ,
બેઝેનદાને લેઆંનત ગેરેશ્તાર કરદ.

મહિની—તકબોરીકે અઝાઝીલ શ્રેસતાને ખોઆર કી
ધો અને લેઆંનતના બંદીખાનામાં ગીરેશ્તાર
કીધો ઈઆને મુસલમાનો કિમ કહે છે જે ખો
દા તાલાકે બાવા આદમને પેદા કીધો તીઆ
રે તમામ શ્રેસતાઓને હોકમ કીધો કે કે પે
હેલા પેદા કીધેલા આદમીને તમે સેઝદા કરો,
તેવારે સઘળા શ્રેસતાઓકે તેમ કીધું. પણ
આઝઝીલ નામનો શ્રેસતો હતો તે પોતાના

માથામાં મગફરી લાગ્યો અને કેડવા લાગો જે
હું તુરાની ફરેસતો અને આગે આદમ ખાકી
છે વાસતે કિને રોજદો નહી કડું. કિવી તક
ખોરી કીધાથી તે ખુઆર થયો.

ખેત. {કસીરા કે ચોદત તકખોર ખોવદ,
{સરશ પોર ગરૂરો તસવવોર ખોવદ.

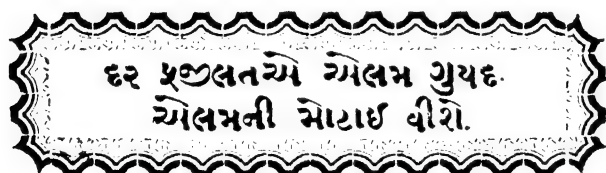
માફની—જે કોઈને તકખોરીની આદત હોય તેનું માથું
મગફરી અને ગુમાવ ભરેલું હોઈ.

ખેત. {તકખોર ખોવદ માઈઅગે મોદ અરી,
{તકખોર ખોવદ અસલે બદ ગોહરી.

માફની—તકખોરી કરવી કમખખતીની પુ'જીએ અને તક
ખોરીએ તે બે ખુનીઆદીનું થક છે.

ખેત. {ચુદાની તકખોર ચરા મીકોની,
{ખતા મીકોની ચો ખતા મીકોની.

માફની—જેવારે તું જાણે છે કે તકખોરી કરવી સારી નથી
તો તકખોરી સા વાસતે કરે છે અને કિમ કરવા
માં તું મોટી ભુલ કરે છે

ખેત. {બની આદમ અઝ એલમ યાઆદ કમાલ,
{ન અઝ હશમતો જાહો માલો મનાલ.

માફની—આદમીનું ફરજ'દ કિલમથી મોટાઈ પામે છે, દ
મામથી તથા દોલતથી તથા માલ મતાથી કમા
લીઆત પામતું નથી.

બેત. { ચુશમ અઝ પચે એલમ આયદ ગોદાખત,
{ કે બી એલમ નતવાન ખોદારા શનાખત.

માફની—એલમની પછવાડે મીનખતી મીસાલે બળધુ જો
ઈક ઈઆને પોતાની જાતને એલમની પછવાડે
તાવવી જોઈક, કેમકે બીન ફિલમે ખોદાને પી
છાની નહી શકાય.

બેત. { ખેરદમંદ આશદ તલબગારે એલમ,
{ કે ગરમ અસત પેવસતેહ બાગારે એલમ.

માફની—જે કોઈ અકલમંદ હોય તે ફિલમનો શોધનાર
હોય, સા વાસતે જે ફિલમનુ બગાર હુમેશાં
ગરમ છે.

બેત. { કસીરા કે શોદ દર અઝલ બખતચાર,
{ તલબ કરદને એલમ કરદ એખતીઆર.

માફની—જે શખશને પેહલેથીજ નશીબે ઈઆરી કીધી
હોય તેજ શખશ એલમ શોધવો એખતીઆ
ર કરે છે.

બેત. { તલબ કરદને એલમ શોદ બરતો ફરઝ,
{ વગર વાજેબ અસત અઝ પચેઅશ કતે અરઝ.

માફની—ફિલમ સોધવો કે તારી ફરજ છે જોકે તેને સારું
તુને સરજમીન ફરવી પડે.

બેત. { ખેરચો દામને એલમ ગીર ચોસતવાર,
{ કે એલમત રસાનદ ખેદાર ચોલ કરાર.

માફની—તું જા અને વીદીઆની દામન મજબુત પકડ,
કે વીદીઆ તુંને ખેદેશતમાં લઈ જાય.

બેત. { મચેઆ મુઝ જોઝ એલમ ગર આકેલી,
{ કે બી એલમ બુદન ખોવદ ગારેલી.

માફની—અગર તુ દાના હોયતો ફિલમ વીના બીજુ કંઈ

ના શીખ, સા વાસંતેજ ડિલમ વગર ગણલત ત
થા નાદાનીમાં રહેલું છે.

ખેત. { તોરા એલમ દરદીનો દોનીઆ તમામ,
કે કારે તો અઝ એલમ ગીરદ નેજામ.

માડિની—વીદોઆ તુ'ને ધરમમાં અને દુનીઆમાં બધે
જોઈએ કારણકે તેથી તારૂ કામ મજબુતી
પકડશે.

દરેમ તેના અઝ સોહબતે જાહેલાન.
નાદાનોની દોસતીથી દુર રહેવા વીશે.

ખેત. { દેલાગર ખેરદ મંદીઓ હુશીઆર,
મકોન સોહબતે જાહેલાન એખતીઆર.

માડિની—કે દીલ અગરજો તુ દાના તથા હુશીઆર હો
યતો જાહેલ ઈઆને નાદાન લોકોની સંગત ના
પકડ.

ખેત. { જે જાહેલ હઝર કરદન અવલા ખોવદ,
કઝુ નંગે દુનીઆ વ યોકઆર ખોવદ.

માડિની—નાદાનથી દુર રહેલું ખેતર છે કારણ કે તેની દો
સતીથી દુનીઆ તથા આકેબતમાં શરમીનદગી
પોહાયે છે.

ખેત. { જે જાહેલ ગોરીઝદેહ યુન તીર આશ,
ન આમી ખતેહ યુન શકરો શીર આશ.

માડિની—નાદાન આગળથી તીરની માફક નાહાસી જા
ઈઆને કમાનમાંથી જેમ તીર નાહાસે છે તેમ
તુ નાદાનથી નાહાસ અને જેમ ખાંડ દુધમાં
મળી જાઈ છે તેમ મલી નાજા.

ખેત. { તારા અઝઢાહુ ગર ખોવદ ચારે ગાર,
અઝાન ખેહ કે જાહેલ ખોવદ ગમ ગોસાર.

માઈની—અગરજો મુશકેલીની વખતે અઝઢા તારો દોસ
ત ઈઆને મદદગાર હોય તે નાદાન દોસત
કરતા લેલાછે.

ખેત. { અગર ખેસમે જાને તો આકેલ ખોવદ,
ખેહઅઝ દુસત દારી કે જાહેલ ખોવદ.

માઈની—અગરજો તારા જીવનો દુશમન દાના હોય તે
નાદાન દોસત કરતા લેલાછે.

ખેત. { જે જાહેલ નેઆયદ જોઝ અશઆલે બદ,
કયુ નશનવદ કરા જોઝ અકવાલે બદ.

માઈની—નાદાનોથી ભુડાં કામો સીવાય બીજી, અને તે
નાથી કોઈ ભુડાં શુખન સીવાય બીજી કંઈ શાં
ભળે નહીં.

ખેત. { સરનજામે જાહેલ જેહેનનમ ખોવદ,
કે જાહેલ નેકુ આકેખત કમ ખોવદ.

માઈની—આખરે નાદાન લોકોનો દોઝખમાં થામ થાઈછે
કારણ કે નાદાન અતે કમ નેકીવાળો હોયછે.

ખેત. { સરે જાહેલાન બર સરે દાર ખેહ,
કે જાહેલ બખારી ગેરેશતાર ખેહ.

માઈની—નાદાન લોકોનું માથું શુલી ઊપર હોયતે ભલુ
અને નાદાન ખોઆરીમાં ગીરેશતાર હોય
તે ભલો.

ખેત. { જુ જાહેલ કરી દર જહાન ખાર નીસત,
કે નાદાન તર અઝ જાહેલી કાર નીસત.

માઈની—જાહેલ જેવો દુનીઆમાં બીજો કોઈ ખોહાર
નથી અને જાહેલી જેવું બીજું કંઈ વધારે
નાદાન કામ નથી.

બેત. { જોહાનરા બેહુ અઝ અદલ મેમાર નીસત,
કે બાલાતર અઝ મદલત કાર નીસત.

માફીની—જોહાનને ઈનસાફ જેવો બીજો બેહુતર આબા
દ કરનાર નથી અને ઈનસાફના કરતા કોઈ
બીજુ ઊંચુ કામ નથી.

બેત. { જે તારીરે અદલ સત આરામે મોલક,
કે અઝ અદલ હાસેલ શવદ કામે મોલક.

માફીની—ઈનસાફની રૂંડ મુલકને આરામછે ઈઆને ઈન
સાફથી રેયત સુખ પામે અને ઈનસાફથી દેશ
ની ઈઆને રેયત લોકોની મુરાદ હાંસેલ થાડી.

બેત. { તોરાઝીન બેહુ આખર ચે હાસેલ બોવદ,
કે નામત શેહન શાહે અદલ બોવદ.

માફીની—તાઝું નામ અદલ શેહનશાહ હોય તેના કરતા
તુને વધારે સાઝું શું હાંસેલ થાય ?

બેત. { અગર ખાહી અઝ નીકબખતી નેશાન,
દરે જોલમ બંદી બર અહલે જહાન.

માફીની—અગરજો તુ નેકબખતીની નીશાણુ ચાહતો
હોય તો જુલમનો દરવાજો જોહાનના લોકો પર
બંધ કર ઈઆને જુલમ ના કર.

બેત. { રઆયત દરીગ અઝ રઈઆત મદાર,
મોરદે દેલે દાદ ખાહાન બરાર.

માફીની—રેયત પર મેરબાની કરવામા અફશોશ ના કર
અને ઈનસાફ માગનારાઓના દીલની મુરાદ
બર લાય.

દર મઝમતે જોલમ.
 જુલમના ધીકાર વીરો.

ખેત. { ખરાબી જે બીદાદ બીનદ જહાન,
 { ચુ ખોસતાને ખોરમ જે બાદે ખઝાન.

મહિની—જે મીસાલે પાનખરરૂતુના પવનથી ખુશનુમા
 બાગ ખરાબ થાયછે તેમજ ગેર ઈનસાફથી દુ
 નીઆ ખરાબ થાઈછે.

ખેત. { કશી કાતરો જોલમ જદ દર જહાન,
 { બર આવરદ અઝ અહલે આલમ રંગાન.

મહિની—જે કોઈ જહાનમાં જુલમનો આતશ સલગાવી
 ચો તે સખસે આલમના લોકથી શોર અને
 પોકાર ઊઠાવીચો.

ખેત. { મદેહ રોખસ તે જોલમ દર હીચ હાલ,
 { કે ખુરશીદે મોલકત નયાબદ અવાલ.

મહિની—કોઈ વખતેથી જોલમ કરવાની રજા ના આપ કે
 તારા મુલકનો આશ્તાબ કદી અસત પામે ન
 હી ઈઆને હમેશા તારો મુલક આબાદ રહે.

ખેત. { સેતમ કશ ગર આહી બર આરદ જેદલ,
 { અનદ સુમેલિ શોલેહ દર આબો ગેલ.

મહિની—જુલમનો ખેચનાર અગર દીલથી ફિક આહે
 મારેતો તેનો શોલ પાણી અને માટીમાબી
 આગ લગાડે ઈઆને તેની આહે બરી ખ
 રાખછે.

ખેત. { સેતમ બર બઈશનો મેસકીન મકોન,
 { કે જાલેમ બદુઝબ રવદ બીસોખોન.

મહિની—ખુદા અને ગરીબ લોકો ઉપર સેતમ ના યુબર

સા વાશતે જે જુલમના કરનાર બેશક દોષખ
માં જશે.

બેત. { મકોન બર મધજાનો બીચારે ગુર,
બીચારીશ આખેર જે તંગીઓ ગુર.

માફીની—બુદ્ધ અને નાચાર લોકો ઊપર જુલમ ના કર
અને ધોરની તંગીનો અદેશો કર ઈઆને બુ
સલમાનો કિયુ કહેછે કે જુલમગાર કબરમા
દબાઈ જાયછે.

બેત. { બ આગરે મજા લુખ માચેલ મબાશ,
જે દુદે દેલે ખલક ગાથેલ મબાશ.

માફીની—જે કોઈ દુખીઆરો હોય તેની ઊપર જુલમ ક
રવાની ખાફિશ ના કર અને લોકોના હીલની આ
હેના ધુઆડાથી ગાથેલના રહે.

બેત. { મકોન મરદોમ આગરી એ તોનદ રાચે,
કે નાગેહ રસદ બરતો કેહરે જોદાચે.

માફીની—કે તું નદ ખસલાતના તું મરદોમ આગરી ના કર
ઈઆને માણસને દુખ ના દે અગર કરશેતો કે
કાકિ જોદાનો ગજબ તારી ઊપર આવી પડશે.

દર રોજીતે કનાઅત.
સતોશને તારીફમાં.

બેત. { દેલાગર કનાઅત બ દસત આગરી,
દર એકલીએ રાહત કોની સરવરી.

માફીની કે દીલ અગર તું સતોશ હાથમા લાવેતો નથી.
તાર્છના મુલકમાં તું સરદારી કરે.

બેત. { અગર તંગ દસતી જે સખતી મનાલ,
કે પીશે ખેરદમંદ હીચસત માલ.

માફીની—અગર તું મોડલેસ છે તો તેની સખતીથી પોકાર
ના માર સા વાસતે જે દાના લોકોની નમદીક
માલ કુચ નથી.

બેત. { ગનીગર નખાશી મકોન એજ તેરાખ,
કે સોલતાન નખાહુદ ખેરાજ અઝ ખરાખ.

માફીની—અગર તું તવંગર નથી તો તે વાતનો કસો અફ
સોસ ના કર કારણ કે પાદશાહ ગરીબ લોકો પા
સે કંઈ કર લેતો નથી.

બેત. { ન દારદ ખેરદમંદ અઝ ફકર આર,
કે આશદ નખીરા જે ફકર એફતે ખાર.

માફીની—અકેલમંદ ફકીરીથી શરમ નથી રાખતો સા વા
સતે જે પેગંમખરને ગરીબાઈથી મોટાઈ મલેછે
ઈઆને મુસલમાનોનો પેગંમખર અસલ ફકી
ર હતો પણ પાછળથી બાજારગી પામીઆ.

બેત. { ગનીરા જે સીસો ઝર આરાએશ અસત,
વલીકેન ફકીર અંદર આસાએશ અસત.

માફીની—તવંગરને ચુનાં અને રૂપાંથી આરાકિશ ઈઆને
સીંગારછે, પણ ફકીર તે કરતાં બી ઘણું
આરાકિશમાં છે.

બેત. { કનાઅત બહર હાલ અવલા તર અસત,
કનાઅત કોનદ હરકે નીક અખતર સત.

માફીની—હર વખતે સંતોષ કરવો બેહતરછે, જે કોઈ ભા
ડિગવાન હોય તે સંતોષ કરેછે.

બેત. { જે ભુરે કનાઅત બર અફઝૂઝ જાંન,
અગરદારી અઝ નીકઅખતી નશાંન.

માર્કીની—અગર તું નેકઅખતીની નીશાન રાખતો હોય
તો તારા જીવને સંતોષના તુરે કદી રોસન કર
ઈઆને સંતોષ અખતીઆર કર.

ખેત. { અયા મોખતલા ગશતેહ દર દામે હેરસ,
શોદેહ મસતો લાગ્યે અકલ અઝ જામે હેરસ.

માર્કીની—ઈ લોભના શંદામાં ગેરેશ્તાર થઈલા, અને લો
ભની જામથી મસત થઈલા ખે અકલી.

ખેત. { મકોન ચોમર જાગ્યે ખે તહસીલે માલ,
કે હમ નેરખે ગોહર નખાશદ સેશલ.

માર્કીની—માલ અને જર મેલવવામાં ઊમર ખરાબ ના
કર ઈઆને વરશ ના યુમાવ, સા વાસતે જે
જવેર અને ઠીકડું ઠીક કીમતનુ નથી ઈઆને
જાદગી જે જવેર મીસાલેછે તેને માલ મતા
જે ઠીકડું મીસાલેછે તે મેલવવામાં ખુઆર ના
કર.

ખેત. { હરાં કરાકે દર બદે હેરસ ઊશ્તાદ,
દેહદ ખેરમને જેનદગાની બખાદ.

માર્કીની—જે કોઈ લોભના શંદામાં પડીચો, તેણે પોતા
ની જાદગી ખરાબ કીધી.

ખેત. { ગેરેશ્તમકે અમવાલે કાઝન તોરાસત,
હમે નેઆમતે રેખેચે મરાકુન તોરાસત.

માર્કીની—મે કયુલ કીધુંકે તારી પાસે કાઝનનો ખજાનોછે
અથવા ચોખુણનો મુલક તારી પાસેછે.

બેત. { બખાડી શોદ આખેર ગેરેશ્તારે ખાદ,
ચુ બીચારેગાન બાદેલે દરદ નાક.

મીડની—તોબી તુ દુખીઆરા લોકોની માફક દેલથી આ
ખરે ખાકમા ગેરેશ્તાર થાશે.

બેત. { ચેરા મીકશી મેહનત અઝ બેહેરે માલ,
કે ખાહુદ શોદન નાગેહાંન પાચેમાલ.

મીડની—જર પેદા કરવા થકી તું શું કરવા મેહનત ખે
ચેછે, કારણ કે તેતો ફિકાફિક પાકમાલ થશે.

બેત. { ચોનાંન દાદેઈ દેલખે નકશે દરમ,
કે હસતી જે ઝાકશ નદીમો નદમ.

મીડની—તે તાઝ દીલ જરના નકશા ઊપર ફિલુ' બાંધેલુ'
છે કે તેના શોકથી તું પરોમાનીનો સાથીછે.

બેત. { ચેરા મીગોદાઝી જે સોદાચે અર,
ચેરા મીકશી આરે મેહનત ચુખર.

મીડની—પૈસા ઝેકઠા કરવા સાઝ શા વાસતે તું તવાય
છે ઈઆને બલાપો કરેછે અને શા વાસતે તું
પૈસા પેદા કરનો મેહનતનો બોળો ગધેડાની
માફક ખેચેછે.

બેત. { ચોનાંન આશકે રૂઈએ અર ગશતેઈ,
કે શુરીદેહ હવાલો સર ગશતેઈ.

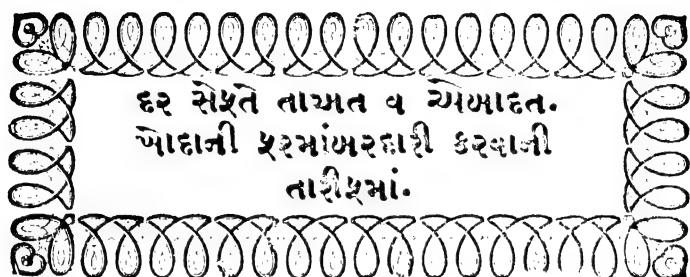
મીડની—તું પૈસા ઊપર ફિલોતો આશક થયોછે કે તથી
તું દેવાનો અને સરગરદાંન થઈ રહોછે.

બેત. { ચોનાંન ગશતેઈ સેદ બેહરે શેકાર,
કે યાદત નેઆયદ જે રૂઝે શોમાર.

મીડની—જરનો શેકાર કરવાને તું
કે તુંને કયામતનો દાહાડોબી યાદ આવતો નથી.

બેત. { મળાદા દેલે આં પ્રમાયે શાદ,
કે અઝ બેહેરે દોનીઆ દેહદ દીન બળાદ.

માડીની—તો હોજો તે કમીનાંગુ' દીલ ખુશી કે જે દુની
આને વાસતે દીનને બરબાદ કરે.

દર સેકતે તાઝત વ એબાદત.
બાદાની પ્રમાંબરદારી કરવાની
તારીખમાં.

બેત. { કસીરકે એકબાલ બાશદ ગોલામ,
બોવદ મચ્ચેલે ખાતેર બે તાઝત મોલામ.

માડીની—જે શખસાનુ નસીબ ગોલામ થઈ રહેલું હોય
તેના દીલની ખાકિશ હુમેશા બાદાની પ્રમાંબ
રદારી ઊંચર હોય.

બેત. { ન શાયદ સર અઝ બંદગી તાઝતન,
કે દોલત બે તાઝત તવાંન યાઝતન.

માડીની—બંદગીથી માથું નહીં પ્રેરવડું જોઈક કારણકે
દોલત બંદગીથી પામી શકીકે.

બેત. { જે તાઝત બોવદ રોશનાઈક બાન,
કે રોશન જે ખુરશીદ બાશદ જહાંન.

માડીની—જેમ આશ્રતાબથી દુનીઆ રોશનછે તે માફક
બંદગીથી જીવને રોશનાઈ હોયછે.

બેત. { સાઆદત જે તાઝત મોયસર શવદ,
દેલ અઝનુરે તાઝત મોનવર શવદ.

માડીની—બંદગીથી નેકબખતી હાસલ થાયછે અને
બંદગીના ગુરથી દીલ રોશન થાકીછે.

ખેત. | અગર અંદી અમ ખેલેરે તાઅત મયાન,
| ગાશાયદ દરે દોલતે જાવેદાન.

મકિની—અગર તુ' અંદગી કરવા સારૂ કમર આંધેતો
જાવેદાન સુધીની દોલતના દરવાજો તારી ઊપર
ચુલે.

ખેત. | જે તાઅત નથીચદ ખેરદમંદ સાર,
| કે બાલાએ તાઅત નજાશદ હોનર.

મકિની—દાનાવ લોકો અંદગીથી માંથુ' નહી ફરવે, સા
વાસતે જે અંદગીથી બીજો કોઈ હુંનર ઊંચો
નથી.

ખેત. | પરસતંદેહુ ચે આફ્રીનંદેહુ આશ,
| દર એવાને તાઅત નશીનંદેહુ આશ.

મકિની—પાક પરવદેગાર જે પેદાનો કરનાર તેની પરશ
તશ કરનાર ઈઆને ભજનાર થા અને અંદ
ગીખાંનાંમાં ખેસનાર થા.

ખેત. | અગર હક પરસતી કોની એખતીઆર,
| દર એકલીએ દોલત શવી શેહેરીઆર.

મકિની—અગર તુ જોદાકિતાલાની અંદગી કરવી અખતી
આર કરેતો દોલતના મુલકમાં તુ' પાદશાહ
શકિ.

ખેત. | સર અમ જેમે પરહીજગારી અરઆર,
| કે જંનત એવદ જાએ પરહીજગાર.

મકિની—પરહેજગારીના ગરેખાંનમાંથી માંથુ' અહાર
કાહાર, ઈઆને પરહેજગારી કર, કારણકે
ખેહેસત પરહેજગાર લોકોની જગાછે.

ખેત. | અ આમે એજાદત વોજુ તામેહદાર,
| કે ફરદા જે આતશ શવી રસતગાર.

માર્કીની—અંદગીના પાંણીડિ કરી તારા પાદીઆખ તાજા
રાખ, કે કડિઆમતને દહાડે તું દોઝખથી છુતે.

ખેત. | નમાઝ અઝ સરે સેદક અર પાચ્ચેદાર,
કે હાસેલ કોની દાલતે પાચ્ચેદક.

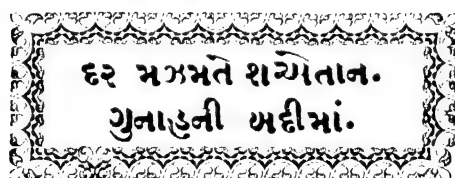
માર્કીની—સાચાં દીલથી અંદગી કર કે જેથી હમેશાનુ
ખેદેશત તું મેળવે.

ખેત. | જે તકવા ચેરાગે રવાન અર ફરૂઝ,
કે ચુન નીક અખતાંન શયીનીકરૂઝ.

માર્કીની—પાકી અને પરહેઝગારીથી દીલની ચેરાગ રોસ
ન રાખ કે કડિઆમતને દહાડે નેક લોકોની
માફક તું પણ નેક થાય.

ખેત. | કસીરા કે અઝ શરઅ આશદ રોઆર,
નતરસદ જે આસીખે રૂઝે શોમાર.

માર્કીની—જે શખસ દીનનો લેખાસ પેહેરે, ઈઆને દીન
ની રાહ ઊપર ચાલે તે શખસ કડિઆમતની
આફતથી બીહે નહી.

ખેત. { દેલા હરકે મહકુમે શયેતાન બોવદ,
શખો રૂઝદર અંદે ચેસીઆંન બોવદ.

માર્કીની—ઈ દીલ જે કોઈ શેતાંનનો ફરમાંબરદાર થાય
તે રાત દહાડે ગુનાહના શંદામાં રહે.

ખેત. { કસીરા કે શયેતાન બોવદ પીશવા,
કોજા આઝ ગરદદ અરાહે ખાદા.

માર્કીની—જેને રાહનો દેખાડનાર શેતાન હોય તે શખસ
ખાદાની રાઈ ઊપર પાછો કાંડાંથી ફરે.

બેત. { દેલા અઝમે એરીઆંન મકોન ઝીનહાર,
કે શરદા જે આતશ શવી રસતગાર.

મર્ડીની—કે દીલ હરગેઝ થઈને યુનાહની ધારણા નકર,
કે નેથી કીઆમતને દહાડે દોઝખથી દુત.

બેત. { અગર ઘર નએઆયદ જે એરીઆંન દેલત,
બેવદ અસરલોસ સારેલીન મંનજેલત.

મર્ડીની—અગર તારૂ દીલ યુનાહથી દુર નહી રાખેતો,
તારી મગા સહીથી લિંડા દોઝખમા થાય.

બેત. { જે એરીઆંન કોનદ હુશમંદ એહતેરાઝ,
કે અઝ આઝ બાશદ શકર રા ગોદાઝ.

મર્ડીની—દાનાવ લોકો યુનાહથી પહરેઝ કરે, કારણકે
નેમ ખાંડ પાણીથી પીગળેછે નેમ ધનસાંન
ગોનાહથી પીગળેછે.

બેત. { કોનદ નીકબખત અઝ ગોનેહ એહતનામ,
કે પેનહાન શવદ તુરે મેહર અઝ સાહામ.

મર્ડીની—નેકબખત યુનાહથી પહરેઝ કરે નેમ વાદલાં
થી આશ્તામ છુપેછે તેમ આદમી યુનાહમાં
ગરક થાયછે.

બેત. { મકોન નફસે અમસારેહ પેરવી,
કે નાગેહ ગેરેશ્તારે દુઝખ શવી.

મર્ડીની—સરકશ નફસની પાછળ તું નાખ, ઈઆને ને
કાંઈ જીવને લાવે તેમ કરશેતો કિકાકિક તું દોઝ
ખમાં ગેરેશ્તાર થશે.

બેત. { મકોન ખાનેહ એ જેનદગાની ખરાખ,
એ સહેલાએ ફેલે બદો ના સવાખ.

મર્ડીની—બદશ્લી તથા યુનાહના રેલના પાણીકે કરીને
તારી જીંદગીનું ઘેર ખરાખ ના કર.

બેત. { અગર દુર આશી જે શેસકો શેજીર,
નઆશી જે ગોલઝારે શેરદોસ દુર.

મર્ડિની—અગર તું પાપ તથા બદશેલીથી દુર રહેતો
બેહેસતના આગથી દુર નહીં થાઈ.

બેત. { કસીરકે રાગ્યેતાન બોવદ ઈઆરેગાર,
કેબારાહ યાબદ બે દારોલ કરાર.

મર્ડિની—જે શખસનો રોતાન દોશત હોય તે બેહેસતમાં
કીડાં જાય.

દર સેફતે વશ.
વશદારીની તારીખમાં.

બેત. { દેલાદર વશ આશ સાબેત કદમ,
કેબી સેકેહ રાગ્યેજ ન આશદ દેરમ.

મર્ડિની—અઈ હીલ વશદારીમાં કદમ સાબેત રાખ ઈઆ
ને ગ્યોસ્તવાર રહે; કારણકે વગર સીકાનો પૈસો
કેયે ચલનમાં આવતો નથી.

બેત. { મગરદાંન જે કુચે વશ રૂચે દેલ,
કે દર રૂચે જાંનાંન નઆશી બજેલ.

મર્ડિની—વશદારીના રસતાપરથી તારા હીસતું મોહોકું
પાછું ના શેરવ, ઈઆને વશદારી દેખાડવાથી
પાછો ના શર, કે જેથી તું તારા પીઆરાની
નજદીક શરમીનદો નહીં થાય.

બેત. { જે રાહે વશગર ન પીચી અનાંન,
શવી દુસત અંદર દેલે દોશાંમનાન.

મર્ડિની—જો તું વશદારીના રસતા પરથી લગામ પાછી
નહીં શેરવેતો દુશમનના હીલમાં બી તું દોસત
થાય.

બેત. { મકોન બી વશાઈ ચુ દોરે સેપેદર,
 { મતાબ અઝ રોબે દુસતાન રૂયે મેદર.

માઈની—આસમાનનાં ચકરની મસાલ બેવશાઈ ના કર,
 અને દોસતના મોહોડાં તરફથી પીઆરનુ
 મોહોડું પાછુ ના રેરવ.

બેત. { મનેહ પાગે બીરૂન જે કુચે વશ,
 { કે અઝ દુસતાન મી નચરમી જશ.

માઈની—વશદારીની ગલીમાંથી તું પગ બહાર ના કાઢ,
 કે દોસતથી તું જશ નહીં પામે.

બેત. { જોદાઈ જે આહુબાબ કરદન ખતાસત,
 { બારીદન જે યારાંન ખેલારે વશાસત.

માઈની—દોસતોથી જુદઈ કરવી કે ગુનાહછે, અને દોસ
 તોથી દોસની તોડવી કે બેવશાઈછે.

બેત. { બોવદ બીવશાઈ સેરેશતે મનાન,
 { સેઆયુઝ કરદારે જેશતે મનાન.

માઈની—બેવશાઈ કરવી કે ચોરત લોકોનું ખમીરછે,
 તે વાસતે તું ચોરતોની બદખસલત તું ના
 શીખા.

દર ફજલતે શોકર ગોયદ.
 જોદાઈતાલાજા શોકર કરવાનાં
 બાબમા કહેછે.

બેત. { તોરા માલો નેઆમત ફમાયદ જે શોકર,
 { તોરા ફતહે અઝદર દર આયદ જે શોકર.

માઈની—જોદાજા સોકર કીધાથી તારો માલ તથા દોસત
 વધશે અને ફતેહ તારા દરવાજામાં આવશે.

બેત. { નરસ જોઝ બે શોકરે જોદાબર મેઆર,
કે વાજબ બાવદ સોકરે પરવરદગાર.

મર્ડની—જોદાના સોકર કરવા વગર દમ બહાર ના કહાડ,
ઈઆને હરદમ જોદાકિતાલાના શોકર કર કે
પરવરદગારના શોકર કરવા વાજેબછે.

બેત. { અગર શોકરે હકતા અરુજે શોમાર,
જોગીરી નબાશદ એકી અઝ હુબાર.

મર્ડની—અગર તું કડિમાત શુધી જોદાકિ તાલાનાં શોકર
જોગારે તોબી પણ હુબાર શોકરમાંથી કિક શોકર
નહી થાય.

બેત. { વલી જોફતને શોકર અહીલાતર અસત,
કે એસલામ રા શોકરે ડી ઝીવર અસત.

મર્ડની—તો પણ શોકર કરવા ઘણા બેહતરછે શા વાસ
તે જે પાક લોકને શોકર અશોઈનો સાણ
ગારછે.

બેત. { કસીરા કે બાશદ દેને હક સનાર,
નશાયદ કે અંદદ અબાને સેપાર.

મર્ડની—જે કોઈનું હીલ જોદાકિને પીછાનનારુ હોય તેને
નહી. ઘતે જે શોકર કરવાથી અલ અંધ રાખે.

બેત. { ગર અઝ શોકરે ઈઝદ નબંદી અબાન,
અ દસત આવરી દોલતે નાવેદાન.

મર્ડની—અગર જોદાતાલાના શોકરથી મોહકું અંધ ન
હી રાખશે તો હમેશની દોલત તું હાથમાં લા
વશે ઈઆને તુને પેલી જહાનમાં બેશત,
મલશે.

બેત. { અદત કોનદ શોકર અઝોઝલાલ,
અઆદત કોનદ શોકર માલો મનાલ.

માર્કીની—શોકર તારો મરતખો તથા ખોજોરગી છુઆદા
કરે અને શોકર તારો માલ તથા દોલત વધારે.

ખેત. { જે શોકરે જેહાંન આશરીન સરમતાખ,
કે દર બાગે દીન શોકરે ઊહસત આખ.

માર્કીની—જેહાનનાં પેદા કરનાર પાક પરવર દેગારનાં શો
કરથી માથુ' ના ફેરવ, સાવાસતે જે દીનના બા
ગમાં તેનાં શોકર પાણી મીસાલેછે. ઈઆને જે
મ બાગ પાણીથી તાજો રહેછે તેમ શોકરથી
દીન પણ તાજી રહેછે.

દર મેશ્તે રાશતી.
સચાઈની તારીખમાં.

ખેત. { દેલાગર કોની રાશતી એખતીઆર,
શવદ ખલકે દુનીઆ તોરા દોસત દાર.

માર્કીની—ઈ દીલ અગર તુ' સાચાઈ અખતીઆર કરેતો
તમામ દુનીઆના લોકો તારા દોસતદાર થાઈ.

ખેત. { ન પીચદ સર અઝ રાશતી હુશમંદ,
કે અઝ રાશતી નામ ગરદદ બાલંદ.

માર્કીની—દાનાવ આદમી સચાઈથી માથુ' નહી ફેરવે,
કારણકે સચાઈથી નામદારી વધેછે.

ખેત. { મઝન દમ જોઝ રાશતી ઝીનહાર,
કે દારદ ફજલત યમીન બર યસાર.

માર્કીની—હરગેઝ થઈ સાચાં સીવાઈ દમ ના મારતો ઈ
આને ખોલતોના, સાવાસતે જે જમનો હાથ
દાલા હાથ ઊપર મોટાઈ ધરાવેછે. શરસીમા
જમના હાથને “દસતે રાસત” ઈઆને સાચો
હાથ કહેછે.

ખેત. { દમ અસ રાસતી ગરબની સોખાડવાર,
 { એ તારીકીએ જહલ ગીરી કેનાર.

માડિની અગર તુ બામદાદની મસાલે સચાઈના દમ
મારેતો બાહેલીઆતના અંધારામાંથી દુર રહે.

ખેત. { ખેડ અમ રાસતી દરમહાજ કાર નીસત,
કે દર ગોલ શને રાસતી ખાર નીસત.

માઈની--રાસતીથી બીજી કોઈ વધારે ભલું કામ નથી અને રાસતીના બાગમાં કાંટા નથી. ઈમાને સાચુ બોલનારને કશી અડચણ નથી.

દર મઝમઝતે કઝખ.
જુહુ' ખેલવાની બહીમાં.

ਘੋਤ. { ਕੁਲੀ ਰਾ ਕੇ ਨਾਰਾਇਣੀ ਗੁਣਤ ਕਰ,
 { ਕੋਞਾ ਝੁਝੇ ਮਝਸਰ ਸਾਧਨ ਰਸਤ ਗਾਰ.

મહિની—જે કોઈનું કામ નારાસતી ઈઆને જુઠાઈજ હોય, તે કઈઆમતને દહાડે કયાંથી છુટે ?

બેત. { જે ના રાસતી નીસત કાશી અંતર,
કહુ ગોમ શોવદ નામે નીક અગ્ને પેસર.

મહિની—ઈ છોકરા જીહાઈથી વધારે ખરાબ કંઈ કામ ન
થી, શાવાસતે જે તેથી નેક નામ ગુમ થાઈછે.

ખેત. { દરૂગ અગ્ને પેરાદર મગ્ન જીનહાર,
 { કે કાઝેખ બાવદ ખારે બી ચેતેખાર.

મહિની—કે લાઈ ઉરગેજ થઈને જીડું ખોલતોના, કારણ કે જીડો માણસ જોઆર અને મે ઈત્યાદિ રાખાય છે.

ખેત. { દરૂગ આદમીરા કોનદ શરમ સાર,
 { દરૂગ આદમીરા કોનદ બી વકાર.

માડિની—જુહુ ખોલવું આદમીને શરમી'દો કરેછે અને
જુહુ' ખોલવું આદમીને બે હોરમત કરેછે.

બેત. { તોરા શરમ શાશી નેમાયદ દરૂગ,
બ કાઝેબ દરે ગમ ગોશાયદ દરૂગ.

માડિની—જુહુ' તુને શરમી'દગી પોહોઆલેછે અને જુહુ'
જુહા ઊપર ગમગીનીનો દરવાજો ખોલેછે.

બેત. { જે કમાબ ગીરદ બેરદમ'દ આર,
કે ઊરા નયારદ કસીદર શોમાર.

માડિની—જુહાથી દાનાવ આદમીઓ શરમાયછે અને તેને
કંઈ ગણતરીમાં નહીં લાવે.

બેત. { કસીરા કે ગરદદ ગયાને દરૂગ,
ચેરાગે દલશરા નઆશદ શરૂગ.

માડિની—જે કોઈની જબાન જુહી હોય તેના હીલની ચે
રાગની રોશની નહીં રહે.

દર બયાને સખર.
સચુરીના બેઆનમાં.

બેત. { તોરા ગર સચુરી બોવદ દસતયાર,
બ દસત આવરી દોલતે પેચેદાર.

માડિની—અગર સચુરી તુને મદદગાર થાઈ તો હુમેશની
દોલત તારા હાથમાં આવે.

બેત. { સચુરી બોવદ કારે પેગમબરાન,
નધીચદ ઝીન રૂઈ હીન પરવરાન.

માડિની—સચુરી કરવી પેગમબરોનું કામછે, માટે હીનદા
ર લોકા કીધી મોહોડું નહીં રેરવ.

બેત. { સચુરી ગોશાયદ દરે કામેજાન,
કે જોગ સામેરી નીસત મેશતાહે આન.

માડિની—સચુરી જીવની મોરાદનો દરવાજો ખોલેછે અ
ને સચુરી વગર બીજી કુંચી નથી ઈઆને સ
ચુરી મોરાદની કુંચીછે.

બેત. { સચુરી તોરા કામગારી દેહદ,
જે રંજો બલા રસતગારી દેહદ.

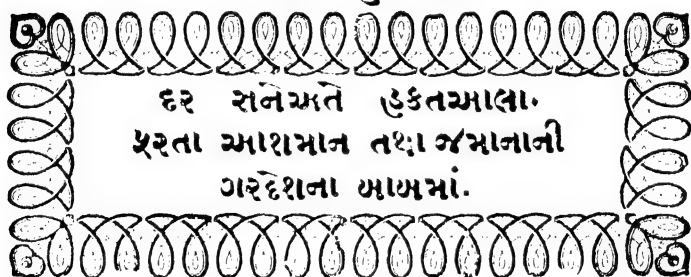
માડિની—સચુરી તારા દીલની મોરાદ બરલાવેઅને મેહે
નત તથા બલામાંથી છુટકારો કરે.

બેત. { સચુરી કલીદે દરે આરજુસત,
ગોશાયદેહુ ચે કેશવરે આરજુસત.

માડિની—સચુરી મોરાદના દરવાજાની કુંચીછે અને સ
ચુરી ખાહેસના મુલકની ખોલનારીછે.

બેત. { સચુરી કોની ગર તોરા દીનબોવદ,
કે તઅજીલ કારે શીઆતીન બોવદ.

માડિની—જો તું ધરમી હોયતો સચુરી પકડ, કારણ કે
હિતાવળી તો રોતાનનું કામછે.

બેત. { નેગેહ કોન બરીન ગોમબદે ઝરનેગાર,
કે સક ફશ બોવદ બી સેતુન ચોસતોવાર.

માડિની—આડિ શુનેરી નકશીના ગુંબજ ઈઆને આશમા
ન પર તું નજર કરને જોકે તેનું છાપડું વગર
તેમાં મજાનું રહેલુંછે.

બેત. { સરા પરદેહ એ ચરણે ગરંદ દેહ બીન,
 { દરૂ શમહાએ શરૂમદેહ બીન.

માફિની—કે શરતા આસમાનનો તંબુ તું જો, અને તેમાં
 રોશન ચેરાગ ઈઆને તારાતરફ નજર કર.

બેત. { એકી પાસબાનો એકી પાદશાહ,
 { એકી દાદખાહો એકી તાજખાહ.

માફિની—કે એકીદારછે અને કે પાદશાહછે કે દાદનો
 આહુનારછે અને કે તાજનો આહુનારછે.

બેત. { એકી દરનાઓ એકીરા ગના,
 { એકીરા બકા યો એકીરા કના.

માફિની—કે દુબીઆરોછે અને કે તવંગરછે અને કે
 જીવેછે અને કે મરેછે.

બેત. { એકી બર હસીરો એકી બર શરીર,
 { એકી દર પલાસો એકી દર હરીર.

માફિની—એક સાદરી ઊપર અને કે તખત ઊપર બેસે
 છે કે રેસમી કપડાં પહેરેછે અને કે ખાદી
 ના કપડાં પહેરેછે.

બેત. { એકી બી નવાઓ એકી માલ દાર,
 { એકી નામોરોહો એકી કામ ગાર.

માફિની—કે ભીખારીછે અને કે માલદારછે કે નામુ
 રાદછે અને કે મુરાદ પામેલોછે.

બેત. { એકી તનહોરોસતો એકી નાતવાન,
 { એકી સાલ ખુરદો એકી નોમવાન.

માફિની—કે તનહોરોસતછે અને કે નાતવાનછે કે ખુ
 દોછે અને કે જીવાનછે.

બેત. { એકી દર સવાઓ એકી દર ખતા,
 { એકી દર દગાઓ એકી દર દોઆ.

માફિની—ફિક નેકીનો કરનારછે અને ફિક ગુનાહનો કર
નારછે અને ફિક દગો કરનારછે અને ફિક દુવા
ગુનારનારછે.

ખેત. { એકી નીક ખાલકો એકી તોનદ ખુઈ,
એકી ખોરદ ખારો એકી જંગ ખુઈ.

માફિની—ફિક નેક ખસલતનોછે અને ફિક તુનદ ખસલ
તનો ઈઆને ગરમ મીજાજનોછે ફિક દરગુજર
કરનારછે અને ફિક કલ્યા સોધનારછે.

ખેત. { એકી ઘર સરીરે જલાલત અમીર,
એકી દર કમદે હુવાદશ અસીર.

માફિની—ફિક જાગ્યો જલાલીના તખત ડાપર રાજા અને
ફિક આશ્તના શંદામાં બદીવાન.

ખેત. { એકી દર તનગ્યોમ એકી દર અગાખ,
એકી દર મસકત એકીકામ યાખ.

માફિની—ફિક નેઆમતમાંછે અને ફિક અગાખ ઈઆને
દુખમાં ગેરફતારછે ફિક મેહનતમાંછે અને ફિક
મોજમાંછે.

ખેત. { એકી દર ગોલસતાને રાહત મોકીમ,
એકી દર ગમે રંગો મેહનત નદીમ.

માફિની—ફિક ખુશાલીના આગમાં ખેડેલોછે અને ફિક મેહ
નત અને દુખની ગમગીનીમાંછે.

ખેત. { એકીરા ફરુન અસતજ અંદાગેહ માલ,
એકી દર ગમે નાનો ખરચે અયાલ.

માફિની—ફિક પાસે ખેચુમાર ખજાનોછે અને ફિક પોતા
ના કુંદુ'બને સાફ રેટલી અને બીજા ખરચ
ને વાસતે ગમમાંછે.

ખેત. { એકીરા ફરુ'દેહ શમચે તરખ,
એકીરા ઝેગમ ફેરે રેશન ચોશખ.

માઈની—ફિકની ખુશાલીની મીનબતી રોશન છે ઈઆને તે
ઘણા ખુશાલ છે અને ફિકનો ગમ દિયો છે કે રોશન
દહાણે ગમગીનીથી રાતના નેવો છે.

બેત. { એકી તાજદારો એકી બાજ દાર,
એકી સરફરાજો એકી ખાકસાર.

માઈની—ફિક પાદશાહ અને ફિક રૈયત ફિક ગ્યોધેદાર અને
ફિક ગરીબ.

બેત. { એકી શાદમાનો એકી દરદમંદ
એકી કામરાનો એકી મોસતમંદ.

માઈની—ફિક ખુશી અને ફિક દલગીર, ફિક મુરાદ પામેલો
અને ફિક ઊમેદવાર.

બેત. { એકી યુન ગોલમ ખોરમી ખંદેહ ઝન,
એકીરા દેલાઝોરદેહ ખાતેર હઝન.

માઈની—ફિક ખુશાલીથી ફુલ મીસાલે હસતો અને ફિકનું
દીલ કંટાલેલું અને જીવ ઊદાસ.

બેત. { એકી બસતેહ અઝ બેહરે તાઅત કમર,
એકી દર ગોનેહ બોરદ ગ્યોમરી બસાર.

માઈની—ફિકે બંદગીને વાસતે કમર બાંધેલી છે અને ફિકે
તમામ હિમર યુનાહમાં કાહાડી છે.

બેત. { એકીરા શબો રૂઝ મોસહુશ બદસત,
એકી ખોશતેહ દર કોનજે મેખાનેહ મસત.

માઈની—ફિકના હાથમાં રાત દહાણે ખોદાના કલાંમની કે
તાબ છે; અને ફિક પીઠાંના ખુણામાં મસત થ
ઈ સુતેલો છે.

બેત. { એકી બરદરે શરયે મેસમાર વાર,
એકી દરરહે કોશર જોનનાર દાર.

માર્કીની—ફિક દીનના દરવાજા ઉપર ખીલાની મીસાલે ઊભો છે અને ફિક કાફરની રાહ પરમાને જનોઈ રાખે છે.

ખેત. { એકી નીક કેરદારો નીક એતેકાદ,
એકી ગરક દર ખેહેર પ્રેસકો પ્રેસાદ.

માર્કીની—ફિક નેક કરણી અને ફિકેકાદ વાલો છે અને ફિક બદપ્રેલી અને પ્રીસાદ ઇઆને કજઆના દરે આમા ગરક છે.

ખેત. { એકી આલેમો મોકખેલો હુશીઆર,
એકી બાહેલો મોકખેરો શરમસાર.

માર્કીની—ફિક વીદવાન, કાખેલ અને હુશીઆર છે અને ફિક નાદાન અને બદખખત અને નામોશી બરેલો છે.

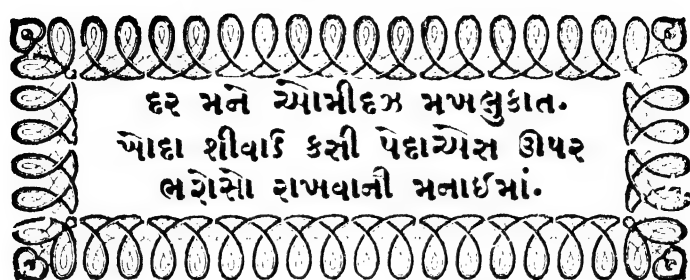
ખેત. { એકી ગામીઆ ચાખકો પેહેલવાન,
એકી ખોઝદેલો સોસતો તરસદેહ બાન.

માર્કીની—ફિક મરદાનો અને ચાલાક અને પેહેલવાન છે અને ફિક હીચકારો અને ચાલસુ અને જીવ થી બીકણા છે.

ખેત. { એકી કાતેખ હુલે દીઆનત જમીર,
એકી દોઝદ બાતેન કે નામશ દખીર.

માર્કીની—ફિક ખરો ફિકીનદાર યુમાસતો છે અને ફિક નામે મેહુતો છે પણ દીઆનતે યુરો છે.

દર મને યોમીદગ મખલુકાત.
ખાદા શીવાઈ કસી પેદાએસ ઊપર
લરોસો રાખવાની મનાઈમાં.

ખેત. { અઝીન પસ મકોન તકીએહુ ઘર રૂઝગાર,
કે નાગેહુ જે જાનત ઘર આરદ દમાર.

માઈની—હવે પછી જમાના ઊપર તુ તકીઓ ના કર ઈ
આને ભરૂસો ના રાખ સાવાસતે જે કે જમા
નો ફિકાઈક તારા જીવનો ધુ'ઓ કાહાડી નાખશે.

ખેત. { મકોન તકીએહુ ઘર મોલકો માલો હશમ,
કે પીશ અઝતો યુદસતો બાદગ તો હમ.

માઈની—યાદશાહી તથા મરતબા તથા લશકર ઊપર કે
ઈ ભરૂસો ના કર કારણકે કે તારી અગાઝી પ
ણુ હતા અને તારી પછી પણ રહેશે.

ખેત. { મકોન તકીએહુ ઘર લશકરે બી અદદ,
કે શાયદગે નોસરત નએ આયદ મદદ.

માઈની—ખેરુમાર લશકર ઊપર ભરૂસો ના રાખ કારણ
કે કદાચ ફતેહ તુને મદદ નહી કરશે, ઈઆ
ને તુ ફતેહ નહી પામશે.

ખેત. { મકોન તકીએહુ ઘર મોલકો તાલો લેવા,
કે નાગેહુ દરાયદ સેપાહગ બલા.

માઈની—રાજ અને તાજ અને વાવતા ઊપર ભરૂસો
ના કર કારણ કે આફતનો સીપાઈ ઈઆને
આફતનું વાદલુ તારી ઊપર ફિકાઈક આવી પ
ડશે.

બેત. { મકોન તકીઓહ અર મોલકે શરમાન દેહી,
કે નાગેહ ચુ શરમાન રસદ જાન દેહી.

મીડની—તારા તાડિબેના મુલક ઊપર ભરોસો ના કર
કારણકે જીઆરે ખાદાનો હુકમ આવશે તીઆ
રે તુ તારો જાન આપશે ઈઆને તે તુને કંઈ
કામ આવનાર નથી.

બેત. { મકોન શાદમાની અગંજો ખદમ,
કે નાગેહ શવદ સર અસર કલદમ.

મીડની—દોલત અને ચાકરો પર ખુશી ના થા; કારણ કે
કિકાકિક તમામ નહી હતુ કિલુ થઈ જશે.

બેત. { મકોન બદકે બદ બીની અઝ આરે નીક,
નમી રૂયદઝ શાખે બદ આરે નીક.

મીડની—ખરાબ કામ ના કરકે જેથી તું નેક દોસતદારો
થી ખરાબ જોય જે માફક ખરાબ દાંખલી હો
પર સારાં ફલ હિગતાં નથી.

બેત. { મકોન શાદમાની બ જાહો જલાલ,
કે બી ખઝાફ નોકસાન બે બાશદ કમાલ.

મીડની—તું મરતબા અને દબદબાપર ખુશાલ ના થા,
કે વગર ધાસતોડિ વધતું તુકશાન થશે.

દર નાપાએદારીએ દોનીઆ.
શની દુનીઆ વીશે ?

બેત. { અસા પાદશાહાને મોલતાન નેશાન,
અસા પેહલવાનાને કેશવર સેતાન.

મીડની—ઘણાક પાદશાહો પાદશાહી નીશાનના થઈ ગ
યાછે અને ઘણાક પેહલવાનો મુલક જીતના
ર હતા.

બેત. { બસા તોનદ ગોરદાને લશકર શેકન,
બસા શીર મરદાને શમશીર ઝન.

માફિની—ઘણાંકિ શુરા પેહલવાનો લશકર હરાવનારા હતા, અને ઘણાંકિ વાઘના જેવા મરદો તલવાર મારતા હતા.

બેત. { બસા માહુ રૂયાને શમશાદ કદદ,
બસા મોશક બુયાને ખુરશીદ ખદદ.

માફિની—ઘણી ખુબસુરત ગોરતો સરવ જેવી હતી ઘણી કસતુરી જેવી ખુશખબાર અને આશ્તાબ મોસાલના ગાલ વાલી હતી.

બેત. { બસા મહારૂયાને નચો ખાસતેહ,
બસા નચો અરુશાને આરાસતેહ.

માફિની—ઘણીકિ ખુબસુરત જુવાન ગોરતો હતી અને ઘણી કિ તરત પરણેલી સંગાર સાથની હતી.

બેત. { બસા નામદારો બસા કામગાર
બસા સરવ કદો બસા ગોલેઝાર.

માફિની—ઘણા સરદારો અને ઘણા મુરાદ પામેલા હતા; ઘણા સરવ જેવા સીધા કદના અને ફુલના જેવા ગાલના હતા.

બેત. { કે કરંદદ પચેરાહને ચોમર ચાક,
કશીદંદ સર દર ગરીબાને ખાક.

માફિની—ઊપર કહેલા અધાચોડિ છંદગીનો જાનો શરી ચો અને માંચુ' ફુલના ગરીબાનમાં ઘાલીઊ, ઈઆને અધા અતવાઈ ગયા.

બેત. { સખાતી નદારદ જહાન ચો પેસાર,
બે ગફલત મબરોમર દર વચો બસાર.

માફિની—અડિ નાદાન આ દુનીઆ પાડિદાર નથી ઈઆ ને કિનો લરોસો નથી, વાસતે તારી ઊમર તું ગફલતીમાં ના ગુજાર.

બેત. { મનેહ દેલ ઘરીન કાખે ખોરરમ હવા
કે મીખારદઝ આસમાન સદ બલા.

માફિની—આ સારી હવાના મેહલ ઊપર દીલ ના લગાડ,
કારણ કે આસમાન ઊપરથી ફીની ઊપર સો
મુસીબતો વરસેછે.

બેત. { ચોનાન ખેરમને ચોમરે શાન શોદ બખાદ,
કે હરગેઝ કરી ઝખ્ખાન નેશાની નદાદ.

માફિની—ઊપર કહેલા સરવેની છ'દગી ફીવી નાખુદ થઈ
છે કે તેચોની કઈ નીશાન પાણુ રહી નથી.

બેત. { મનેહ દેલ ઘરીન દચ્ચેરે કોહનેહ ખરાબ,
કે ખાલી નખાશદ ઝે રંગો અઝાબ.

માફિની—આ જુના અને લાગેલા દેહેરાં ઈઆને આ
શની દુનીઆ ઊપર તારૂ દીલ ના લગાડ, કા
રણ કે ઈ મેહનત અને દુખથી ખાલી નથી
ઈઆને ભરપુરછે.

બેત. { દરીન બાગે રંગીન દેરખતી નરોસત,
કે માનદ અઝ કશ્ચે તખર ઝન દોરોસત.

માફિની—આ રંગીન બાગમાં ફિયુ' ફિક ઝાડ નથી ઊગીઊ
કે જે કોદારી મારનારના ફતકાથી આખુ રયું
હોય, ઈઆને આ દુનીઆ બાગ મીસાલછે
ઈઆને માણસ તે ઝાડ મીસાલછે અને જેમ
ઝાડ કોદારીના ફતકાથી બનચતુ નથી તેમ મા
ણસ મોહોતની ચુંગાલમાંથી બનચતો નથી.

બેત. { મનેહ દેલ ઘરીન દચ્ચેરે નાપાચોદાર,
ઝે સઅદી હમીન ચક સોખન ગુશદાર.

માફિની—શેખ શાદી કહેછે કે (ચે માનચી) મારી ફિક
વાત શાંભળ કે આઈ શની દેહેરાં ઊપર ઈઆ
ને દુનીઆ ઊપર તારૂ દીલ ના લગાડ.

